

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Др Ивана Рибара бр. 91
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867

Јавно предузеће „СКИЈАЛИШТА СРБИЈА“
Београд

Примљено	24.01.2020
Организациона јединица	07
Број предмета	УР 146

Завод за заштиту природе Србије, Београд, Ул. др Ивана Рибара бр. 91, на основу чл. 9. и 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр., 14/2016 и 95/2018 - др. закон), и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење), поступајући по захтеву 07 бр. 2863 од 27.12.2019. године и допуни захтева примљеног електронским путем 24.01.2020. године, ЈП „Скијалишта Србије“, ул. Милутина Миланковића 9, 11070 Нови Београд, за издавање услова заштите природе за израду урбанистичког пројекта за изградњу кабинске жичаре – гондоле „Бела река – Мали Караман“ и припадајуће ски стазе на Копаонику, општина Брус, дана 24.01. 2020. године под 03 бр. 019-3/4 доноси

РЕШЕЊЕ

1. Подручје за које се изграђује урбанистички пројекат кабинске жичаре – гондоле на Копаонику и припадајуће ски стазе, се налази највећим делом у границама Националног парка Копаоник (НП Копаоник), у режиму заштите III степена, а мањим делом (полазна станица гондоле) је изван граница НП Копаоник. Такође, се налази у просторном обухвату еколошки значајног подручја под називом „Копаоник“ еколошке мреже Републике Србије. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

ОПШТИ УСЛОВИ:

- 1) Пројектом установити обавезу прибављања одговарајућих инжењерскогеолошких/геотехничких подлога и препорука како се избегла појава инжењерскогеолошких или других деградационих процеса;
- 2) Применити важећа општа правила и услове парцелације, којима се одређују величина, облик, површина и начин уређења грађевинске парцеле, регулационе и грађевинске линије, одређивање положаја, висине и спољног изгледа објеката и друга правила изградње;
- 3) Пре приступања изради пројектне документације, односно извођења радова на изградњи кабинске жичаре – гондоле на Копаонику и припадајуће ски стазе потребно је регулисати имовинско-правне односе, као и статус шумских површина дефинисан важећом Посебном шумском основом;
- 4) Приликом израде Пројекта кабинске жичаре – гондоле на Копаонику и припадајуће ски стазе неопходно је придржавати се основних критеријума за планирање, уређење, обележавање, коришћење и безбедност на скијалишту, сходно присима којима се уређују жичаре и скијалишта;
- 5) Предвидети прибављање сагласност ЈП „Национални парк Копаоник“ за извођење радова који изискују сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се уклањање вегетације свело на најмању могућу меру;
- 6) Уколико постојеће трафо станице не задовољавају потребу за напајањем енергијом кабинске жичаре и пратећих објеката предвидети изградњу нових одговарајућих капацитета;

- 7) Употреба бетона, као спољног материјала на фасади, није дозвољена. Конструкцију објекта обложити материјалом који даје утисак природног и који ће се заједно са објектом станица (улазна, излазна, међустанице) уколопити у амбијент Националног парка;
- 8) За све објекте (улазна и излазна станица, међустаница као и пратећи сардџаји) који се граде дефинисати положај на начин да се избегне сеча шуме или појединачних стабала, или сведе на најмање могућу меру, а уклапање габарита објекта изврши према условима терена;
- 9) Предвидети потпуно инфраструктурно опремање по највишим еколошким стандардима (водовод, канализација, уређаји за пречишћавање отпадних вода, каблирани подземни водови и сл.);
- 10) Водоснабдевање објекта предвидети повезивањем на постојећу водоводну мрежу где је то могуће сходно условима надлежне службе ЈКП „Расина“ из Бруса, или на други одговарајући начин (нпр. из акумулације за оснежавање и сл.);
- 11) Предвидети и сакупљање и евакуацију отпадних вода из свих пројектованих објекта. У подручју полазне станице у Брзећу, повезивањем на постојећу канализациону мрежу сходно условима надлежне службе ЈКП „Расина“ из Бруса. У делу НП Копаоник где не постоји канализациони систем минимум је изградња водонепропусних септичких јама одговарајућих димензија за које се мора обезбедити редовно пражњење од стране надлежне комуналне службе;
- 12) Отпадне воде морају се извести изван граница Националног парка;
- 13) За уређење простора око објекта предвидети искључиво аутохтоне врсте типичне за подручје НП Копаоника. Саднице морају бити провереног порекла и квалитета. Препоручује се коришћење младих садница које ће се морати уклонити за припрему терена за градњу објекта;
- 14) Пројектом у оквиру мера заштите мора бити наглашено да, уколико се током евентуалних планираних радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералогско-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сходно Закону о заштити природе извођач је дужан да обавести министарство надлежно за послове заштите природе, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица;
- 15) Установити обавезу истраживања орнитофауне терена пре започињања радова у циљу дефинисања врста птица на овом подручју и трајања репродуктивног периода, а посебно утврђивања циљних врста, од посебног националног и међународног значаја. Добијени резултати омогући ће (треба да укажу на) оцену угрожености врста у односу на величину локације, дефинисање мера и решења којима ће се избећи или свести на минимум негативан утицаји у току извођења припремних радова и радова на изградњи, затим евентуално могућ утицај на динамику извођења радова или дефинисање одговарајућих компензацијских мера које ће допринети очувању и унапређењу повољном стању циљних врста птица и њихових станишта;
- 16) Дефинисати и обезбедити привремене локације за складиштење потребног материјала и опреме, као и за складиштење отпадног материјала и његову евакуацију од стране надлежне комуналне службе. Није дозвољено одлагање отпада на заштићеном подручју;
- 17) Предвидети комплетну санацију локација и затрављивање свих површина деградираних током радова;
- 18) Предвидети да се радови на сечи шума и појединачних стабала морају бити ограничени на најмању меру. Дознаку стабала морају извести стручна лица ЈП „Национални парк Копаоник“;

- 19) У Пројекту предвидети да се приликом извођења сече стабала сви остаци дрвећа који немају употребну (привредну) вредност морају се извући са стазе и одложити на одговарајуће место;
- 20) Пројектом предвидети забрану вађења пањева посечених стабала са целим кореновим системом на простору жичаре и ски стаза, јер ће они имати пресудну улогу у заштити земљишта од ерозије у наредном периоду. Такође, предвидети да заостали пањеви посечених стабала у простору заштитног коридора жичаре и ски стазе прекрију земљом;

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА КАБИНСКУ ЖИЧАРУ - ГОНДОЛУ

- 21) Траса кабинске жичаре – гондоле Бела Река 1 – Мали Караман“ и безбедносног појаса треба да обухвати катастарске парцеле бр.: 11, 9/15, 1068, 1069/5, 1069/6, 1069/7, 1069/8, 1070/1, 1070/2, 1073, 1074, 1075/1, 1075/2, 1075/3, 1083, 1094/1, 1094/3, 1094/6, 1121, 1141, 1144/1, 1144/2, 1145, 1146/1, 1146/2, 1148, 1153, 1154, 1155, 1159, 1160, 1174, 1173/1, 1175, 1181, 1182, 1183, 1184, 1186, 1185, 1190, 1191/1, 1192/1, 1197, 1196, 1219, 1220, 1255, 1254/1, 1254/2, 1282, 1283, 1286, 1287, 1285, 1284/1, 1319/15, 1884/1, 1900 све у КО Брзеће;
- 22) Дефинисати трасу кабинске жичаре – гондоле тако да пролази искључиво кроз режим III (трећег) степена заштите (Прилог 1: Положај кабинске жичаре и припадајуће ски стазе у односу на режиме заштите у НП Копаоник);
- 23) Потребно је дефинисати места копања нових рупа за бетонске стопе сходно постојећој просеци, прецизно трасирање као и места носећих стубова урадити на основу геодетског снимања терена;
- 24) Планирати радове на заштити од ерозије уз помоћ жичаних плетера, подбусавањем или навлачењем хумусног слоја а потом подсејавањем травног покривача. У циљу спречавања ерозије потребно је извршити рекултивацију еродираниог земљишта применом подсејавања трава са мешавином семена трава са специјалним биолошким препаратима - емулзијама уз додатак ђубрива у зависности од врсте подлоге;
- 25) Пројектом предвидети да кабине гондоле буду од материјала који не стварају ефекат огледала односно да стаклени делови буду мат површине или осликани;
- 26) Осветљење објеката и гондоле треба да буде минимално, а сноп светла да буде усмерен ка тлу;
- 27) Сви објекти треба да буду добро физички изоловани и изграђени на начин да нема шупљина и отвора који омогућавају насељавање животиња;
- 28) Ширина трасе кабинске жичаре и ширина безбедносног појаса може бити максималне ширине до 17 m, на делу постојећих просека жичара Беле Реке 1 и 2, као и у делу трасе која треба да се формира кроз шуму;
- 29) Трасу кабинске гондоле поставити тако да иде у максимално могућој дужини постојећим шумским просекама;
- 30) Траса кабинске жичаре од Брзећа до Малог Карамана може бити са две улазно-излазне међустанице „Струга“ и „ФИС полигон“ (постојеће излазне станице Бела Река 1 и 2), и може бити максималне дужине до 4 km;
- 31) На траси кабинске жичаре може бити не више од 30 стубова;
- 32) Уз објекат полазне станице у Брзећу предвидети простор за оператера, продају карата, нову трафо станицу, као и објекат са ски рестораном са терасом, административним просторијама, скијашницом и другим садржајем у функцији услуга скијашима;

- 33) На међустаници „Струга“ (раније излаз Бела Река 1), предвидети објекат са кућицом за оператера, машински део и друго неопходно за несметан рад гондоле;
- 34) На међустаници „ФИС полигон“ (раније излаз Бела Река 2) пројектовати објекат са кућицом за оператера, смештај машинског дела као и гаражу за смештај максимално 112 кабина. Објекат гараже због својих карактеристика и конфигурације терена може бити димензије 49x23 m. Мора се поставити тако да максимално могуће буде удаљен од границе режима II (другог) степена заштите и да се при фундаирању објекта темељима и механизацијом не улази у режим II (другог) степена заштите (Прилог 1: Положај кабинске жичаре и припадајуће ски стазе у односу на режиме заштите у НП Копаоник). Неопходно је да се Пројектом остави могућност корекције објекта како би се пре почетка радова могло извршити тачно обележавање на терену и тиме избегла било каква могућност уласка у подручје са режимом II (другог) степена заштите;
- 35) Излазна станица на Малом Караману може имати ски ресторан, дечије санкалиште/ски школе, простор за инсталацију станице, објекат ресторана и терасу. Објекат у основи може бити величине до 720 m²;

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА СКИ СТАЗУ

- 36) Пратећу ски стазу дужине око 1000 m пројектом предвидети на катастарским парцелама бр.: 1319/15, 9/15, 1275/1, 1275/2, 1275/3, 1275/4, 1276/1, 1276/2, 1278, 1279, 1280, 1255, 1256, 1281, 1282, 1283, 1284/1, 1285, 1286, 1287 и 1900, све у КО Брзеће;
- 37) Пратећу ски стазу дужине око 1 km, дефинисати према условима терена тако да се сеча шуме сведе на најмању могућу меру, а ширина стазе буде између 30 и 50 m и обезбеди сигурност скијаша;
- 38) Пројектном документацијом разрадити услове изградње како не би дошло до затрпавања и зацевљивања водотокова;
- 39) Испоштовати основне критеријуме за изградњу ски стаза: морфологију терена, геолошке и педолошке карактеристике, нагибе падина и сл.;
- 40) Придржавати се основних критеријума за планирање, уређење, обележавање и коришћење ски стаза, као и безбедност на скијалишту, сходно закону којим се регулишу јавна скијалишта.
2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
3. У поступку доношења Урбанистичког пројекта потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености датих услова из овог Решења.
4. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.
5. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово Решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог Решења.
6. Такса за издавање овог Решења у износу од 20.000,00 динара је одређена у складу са чл. 2. став 2. тачка 2. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 73/2011, 106/2013).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије је примио дана 03.01.2020. године захтев заведен под 03 бр. 019-3/1 и допуну захтева електронским путем дана 24.01.2020. године, које је поднело ЈП „Скијалишта Србије“, ул. Милутина Миланковића 9, 11070 Нови Београд, за издавање услова заштите природе за израду Урбанистичког пројекта за изградњу кабинске жичаре – гондоле „Бела река – Мали Караман“ и припадајуће ски стазе на Копаонику, општина Брус.

Урбанистички пројекат се ради за потребе урбанистичко-архитектонске разраде локације за потребе изградње кабинске жичаре – гондоле „Бела Река 1 – Мали Караман“ са пратећим садржајима и потребе изградње пратеће ски стазе.

На основу достављеног захтева и документације констатовано је:

- Изградње кабинске жичаре –гондоле „Бела Река 1 – Мали Караман“, планирана је на траси постојећих жичара „Бела Река 1“ и „Бела Река 2“,
- Полазна станица кабинске жичаре –гондоле планирана је на подручју Брзећа изван граница, а излазна је у подручју НП Копаоник на локацији Мали Караман,
- На траси гондоле су планиране две међустанице излазне станице жичара „Бела Река 1“ и „Бела Река 2“,
- Постојеће жичаре „Бела Река 1“ и „Бела Река 2“ се укидају ,
- Припадајући објекти уз кабинску жичару –гондолу „Бела Река 1 – Мали Караман“ су: две двостране међустанице са укрцавањем и искрцавањем; гаража за смештај кабина; простор за смештај резервних делова, потрошног материјала, опреме за евакуацију; радионица; простор за смештај главног погона – електричног; пратећи садржај на улазној и излазној станици и др.
- Планирана пратећа ски стаза је предвиђена јужно од жичаре и почиње у горњем делу постојеће стазе, одвајањем непосредно пре стрме деонице и завршава се на међустаници „Фис полигон“. Дужина стазе је око 1 km и ширине 30-50 m.

Урбанистички пројекат изградити на катастарским парцелама одређеним тачком 1. подтачка 21) и 36) овог Решења (Прилог 1: Положај кабинске жичаре и припадајуће ски стазе у односу на режиме заштите у НП Копаоник, који је саставни део овог решења).

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара Републике Србије и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења. Подручје за које се планира израда урбанистичког пројекта за изградњу кабинске жичаре – гондоле „Бела река – Мали Караман“ I налази се у обухвату Националног парка Копаоник у режиму заштите III степена. Истовремено подручје се налази у просторном обухвату еколошки значајног подручја под називом „Копаоник“ (редни бр. 75) еколошке мреже Републике Србије у чијем саставу се налазе:

- Значајно подручје за биљке IPA под називом Копаоник ,
- Међународно значајно подручје за птице IBA под називом Копаоник са кодом RS032IBA,
- Значајно подручје за дневне лептире PBA под називом Копаоник са кодом 16 и
- Емералд подручје под називом Копаоник са класификационим кодом RS0000002.

Након увида на терену констатовано је да планирана траса гондоле са пратећим ски стазама већом површином својих коридора пролазе кроз необрасле површине, постојеће шумске прогале или постојеће коридоре ски стаза и ски путева. Преостале мање површине, где је за њихову изградњу неопходно уклањање шуме, коридори нове жичаре-гондоле и нове стазе пролазе у мањој површини кроз фрагилне (осетљиве) високопланинске екосистеме шумске и жбунасте вегетације субалпијске смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*), затим кроз заједницу боровнице и клеке (*Vaccinio-Juniperetum*) и заједницу боровнице (*Vaccinetum myrtilli*). Присутан еколошко-вегетацијски профил на делу коридора ски жичаре гондоле и нове стазе, указује да се ради о значајној вегетацији која има заштитну улогу јер спречава појаву ерозије и чува микроклиматске карактеристике датог подручја.

На предметној локацији трасе кабинске жичаре - гондоле забележено је присуство и активност за укупно пет врста птица: дрозд боровњак (*Turdus pilaris*), планинска сива сеница (*Poecile montanus*), јелова сеница (*Periparus ater*), гавран (*Corvus corax*) и трагови јаребице на основу којих се не може утврдити да ли се ради о јаребици (*Perdix perdix*) или камењарки (*Alectoris graeca*). Ради се о зимском присуству наведених врста у тренутку прегледа предметне локације. За детаљније анализе неопходно је обавити додатне обиласке.

Дрозд боровњак, планинска сива сеница, јелова сеница и камењарка су „строго заштићене дивље врсте“, док су јаребица и гавран „заштићене дивље врсте“ у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива.

Увидом у документацију Завода, анализом предметног подручја са подацима до 500 m зоне око планиране трасе гондоле постоје и подаци за укупно шест врста: осичар (*Pernis apivorus*), пољска шева (*Alauda arvensis*), шумска шева (*Lullula arborea*), мишар (*Buteo buteo*), сиви соко (*Falco peregrinus*) и змијар (*Circaetus gallicus*). Наведене врсте су забележене око 1980. године, па их треба анализирати у историјском контексту и проверити њихов тренутни статус на овом подручју, а у циљу утврђивања финалних услова заштите тих врста. Све наведене врсте су строго заштићене у складу са наведеним Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (Прилог 1: Положај кабинске жичаре и припадајуће ски стазе у односу на режиме заштите у НП Копаоник).

Према просторном плану подручја посебне намене Националног парка Копаоник, локација за коју се ради Урбанистички пројекат на којој се предвиђа изградња кабинске жичаре – гондоле и припадајуће ски стазе предвиђена је за ове намене.

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016 и 95/2018–други закон), Закон о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 84/2015), Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010); Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, бр. 31/2012), Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016) и Просторни план подручја посебне намене Националног парка Копаоник („Службени гласник РС“, бр. 89/2016).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Такса на захтев и такса за решење, по Тар. бр. 1. и Тар. бр. 9. су наплаћене у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013-други закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017 и 3/2018 – исправка и Усклађени динарски износи из Тарифе републичких административних такси - 38/2019).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије, уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 480,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97.

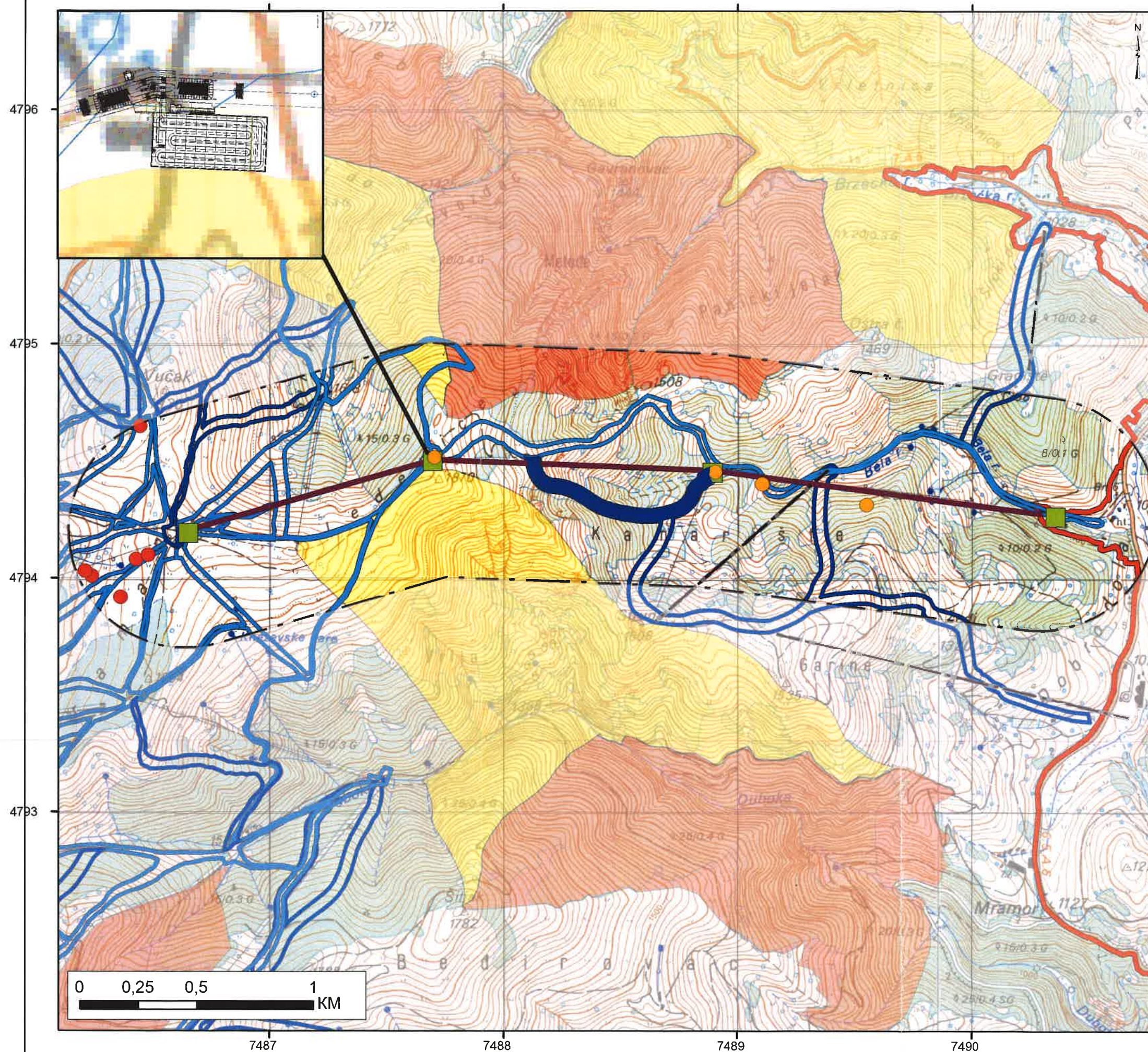
ДИРЕКТОР
Александар Драгишић



Прилог 1: Положај кабинске жичаре и припадајуће
ски стазе у односу на режим заштите у НП Копаоник
(штампана карта и шејп фајл)

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- ЈП „Национални парк Копаоник“
- Архива х 2



ПОЛОЖАЈ КАБИНСКЕ ЖИЧАРЕ И ПРИПАДАЈУЋЕ СКИ СТАЗЕ У ОДНОСУ НА РЕЖИМЕ ЗАШТИТЕ У НП КОПАОНИК

Легенда:

- Граница НП "Копаноник"
- Режим заштите I степена
- Режим заштите II степена
- Режим заштите III степена
- Планирана жичара Бела Река - Мали Караман
- - - Планирана жичара
- Планиране скијашке стазе
- Постојеће скијашке стазе
- Припадајућа ски стаза
- Станице (улазна, излазна и међустанице)
- - - Зона од 500м око планиране жичаре

Локалитети заштићених врста птица

- Птице (2020 година)
- Историјски подаци о птицама